

PROEFPROGRAMMA KAMERPLANTEN & KNOLBEGONIA 2012

Naar jaarlijkse gewoonte werden op de Technische Comités Kamerplanten en Knolbegonia de proefprogramma's voor 2012 vastgelegd. De thema's 'Water' en 'Bemesting' zijn hierin goed vertegenwoordigd, maar 'Gewasbescherming' blijft de rode draad doorheen het programma.

Marc Vissers

Vergelijking waterontsmettingssystemen

Door de verplichtingen die MAP IV oplegt i.v.m. wateropvang, proberen telers hun drainwater continu te hergebruiken. Hierdoor is er een grote behoefte aan goed functionerende, betaalbare waterontsmettingssystemen. Om deze reden wordt in 2012 een demonstratieproef aangelegd voor vergelijking van waterdesinfectiesystemen; de meeste van deze zijn ook bruikbaar voor kleinere watercircuits. Doelstelling van deze proef is het nagaan van de gebruikswaarde van de verschillende toestellen voor het ontsmetten van het gietwater dat naar de planten gaat. Hiertoe bepalen we op vaste tijdstippen het kiemgetal en de aanwezige schimmels in het water voor en na de behandeling. Ook de gewasveiligheid wordt gecheckt. Volgende systemen zullen worden uitgetest: dosering van chloordioxide met het Di-ox Fortesysteem (firma Agro 2000, Agrologic) en met een Bellozon-toestel (firma Prominent), dosering van koperionen met een Aquahort-toestel (firma Aqua Hort), dosering van peroxiden met pompjes (firma Prayon i.s.m. Hortiplan) en 2 systemen voor elektrolytische waterdesinfectie (ECA-water) van de firma's Hortiplan en New Tec. Dit gezamenlijk onderzoek van de Afdelingen Kamerplanten (Marc Vissers) en Snijbloemen (Liesbet Blindeman) gebeurt in nauw overleg met de Adviesdienst Water (Marijke Dierickx), de deelnemende firma's en de schimmelspecialisten van het ILVO (Kurt Heungens, Sven Inghelbrecht).

Gelieve nu al de datum van 30 mei 2012 (14u00-18u00, locatie PCS) te reserveren voor de eerstkomende studiedag kamerplanten die volledig in het teken van waterontsmetting zal staan: de verschillende firma's zullen hun toestellen kort toelichten en nadien beschikbaar zijn op een aparte informatiestand.

Vergelijking belichtingssystemen

Naar aanleiding van de zeer positieve resultaten met LED-lampen in vorig proefjaar (veel snellere bloei > kortere teeltduur bij *Spathiphyllum*), worden dit jaar nieuwe proeven gedaan in een ruimere proefopzet: planten zullen worden geplaatst onder roodblauwe LED-lampen, klassieke hogedruknatriumlampen (assimilatiebelichting), halogeengloeilampen (fotoperiodische belichting) en zonder belichting, en dit in een proef met 4 herhalingen. De proeven zullen

plaatsvinden in 2 serres met stooktemperatuur 20°C, waarvan 1 continu op korte dag wordt gehouden (via verduisteringsdoek) en 1 in omstandigheden van natuurlijke daglengte. Onder de lampen worden volgende zaken opgevolgd: de plantgroei (beginlengte, eindlengte, eindplantgewicht), de bloei (wekelijkse opvolging van aantal bloeiende planten, bloemgrootte bij proefafsluiting), de stand van het gewas (plantgezondheid, bladplekken of bladpunten, bladkleur), licht- en temperatuurmetingen onder alle lampen ('s nachts en overdag, bij lampen aan en lampen uit). De proefplanten zijn voorlopig *Spathiphyllum* en *Phalaenopsis*, maar iedere teler die graag zijn plantsoorten getest ziet, mag hiervoor planten aanleveren (zie contactgegevens onderaan het artikel).

Begeleiding van telers die starten met biologische bestrijders

Telers die voor het eerst starten met het gebruik van roofmijten op hun bedrijf kunnen zich vanaf 2012 nog intensiever laten ondersteunen via de expertise aanwezig op het PCS. Dit kan via kosteloze overlegmomenten op het PCS voor startadvies rond de optimale keuze van toe te passen roofmijten in functie van plantsoort, verwachte plagen, spuihistoriek, ... Tegelijkertijd kunnen ook praktische zaken worden getoond zoals methodes voor het controleren van roofmijten in het gewas of in aangekochte kweekzakjes en strooibussen. Ook kunnen startende telers regelmatig plantenstalen binnenbrengen om te laten controleren op de aanwezigheid van roofmijten (+ plagen); hiernaast is er ook de mogelijkheid om tegelijkertijd met de opstart op hun bedrijf een referentiepartij aan te leggen op het PCS (met planten uit hun thuispartij met behandeling van dezelfde roofmijtenbatch als op hun eigen bedrijf); bij problemen op hun bedrijf (niet terugvinden van roofmijten of oplopende plagen), kan dan steeds nagekeken worden of de situatie idem is op de referentiepartij op het PCS.

Starters die willen genieten van deze service nemen contact op met Bart Halejdt. Voor de andere bedrijven en IPM-begeleiding op de bedrijven biedt de hernieuwde Adviesdienst Gewasbescherming diverse betalende diensten aan (kort scouten, lang scouten, vangplaatelingen, Berlese-controles).

Neveneffecten van gewasbeschermingsmiddelen op roofmijten

Telers die starten met het gebruik van roofmijten en andere nuttige insecten moeten voorzichtig te werk gaan bij de keuze van hun spuitmiddelen. Als hulpmiddel hierbij bestaan er de neveneffectentabellen van Biobest en Koppert die per nuttige aangeven hoe tolerant ze zijn tegen de diverse werkzame stoffen van chemische gewasbeschermingsmiddelen. In deze neveneffectentabellen, die steunen op resultaten van labo-tests, zitten echter nog veel hiaten en soms geven labo-tests en toepassingen in de praktijk toch verschillende resultaten. Om deze reden worden sinds vorig jaar in de Afdeling Kamerplanten jaarlijks proeven ingelast om de meest gebruikte middelen uit te testen rechtstreeks op gewassen in de serre (Hibiscus, Heder). Al deze testen gebeuren op de belangrijkste roofmijt (Amblyseius swirskii). Bij de proeven van 2011 bleken bepaalde middelen onveilig (Decis EC 2,5, Tracer, Fubol Gold, Acrobat extra WG), terwijl andere producten geen of zeer beperkte neveneffecten gaven (Signum, Fenomenal).

Telers die bepaalde middelen graag getest willen zien, kunnen dit doorgeven.

▲ Onderzoek van neveneffecten van producten op roofmijten

Testen van gebruikswaarde van nieuwe biologische bestrijders

Al sinds 1990 wordt in de kamerplantenserres van het PCS doorlopend de gebruikswaarde van nieuwe biologische bestrijders getest. Voor 2012 staan voorlopig 2 dergelijke onderzoeken op het programma: onderzoek naar gebruikswaarde van Orius voor de kamerplantensector via een nieuw systeem met bankerplanten, en een onderzoek rond gebruikswaarde van sluipwespenkokers voor biologische bladluisbestrijding. Bij de Orius-proef willen we samen met de firma Biobest nagaan of we deze roofwantsen in een kamerplantenserre (Scindapsus, potchrysan) kunnen houden via voortdurende kweek op Alyssum- en Capsicumplanten. Orius laevigatus is immers een goede tripsbestrijder maar wordt tot nu toe nog niet gebruikt in de glassierteelt. Bij de proef rond biologische bladluisbestrijding wordt het nieuwe systeem met sluipwespenkokers getest ('Ornaprotect' van firma Viridaxis). Het gaat om kokers die opgehangen worden in de kas (1/200 m²) waarin een mix van 6 sluipwes-

pen zit. Voordelen van dit systeem zijn dat men niet meer moet weten welke bladluis in de kas zit omdat dit systeem alle bladluizen aanpakt en dat de mix 'Ornaprotect' zo gekozen is dat er weinig of geen mummies zichtbaar achterblijven op het blad. Samen met proeven in de PCS-serres werden de kokertoepassingen ook op een bedrijf gestart (Joris Volckaert).

© PCS

▲ Nieuwe biologische bestrijders worden continu in proef genomen, hier sluipwespmix tegen bladluizen

Screenings met gewasbeschermingsmiddelen

Binnen ons proefprogramma houden we steeds ruimte vrij om efficiëntieproeven in te lassen als bepaalde telers problemen hebben. Een eerste proef die in 2012 zo werd ingelast was een bestrijdingsproef voor springstaarten op trays met jongplanten.

© PCS

▲ Specifieke problemen op bedrijven kunnen in proef worden genomen, hier springstaartproef

Hiernaast wordt jaarlijks voor de recentst erkende middelen een grote gewasveiligheidsproef gepland op een groot assortiment kamerplanten. Dit gebeurt omdat bij het erkenningsonderzoek zelf de nieuwe middelen meestal maar op maximum 5 plantsoorten worden gescreend waarvan slechts 1 kamerplant; de bekomen proefgegevens van deze demoproef op groot assortiment worden via de PCS-website (in de database Fyotoxweb) aan de telers bekendgemaakt.

© PCS

▲ Jaarlijkse fytothoxproeven van nieuwe middelen op groot assortiment

Verder lopen er jaarlijks nog verschillende proeven in opdracht van firma's of het Fytofonds; deze zijn vertrouwelijk maar de resultaten worden achteraf soms ook gepubliceerd. Voor 2012 betreft het: vergelijking efficiëntie van spint- en wittevliegmiddelen voor firma's, erkenningsproeven (GEP) voor 2 uitvloeiers met als testorganisme wolluis, evenals voor 7 andere middelen (witziekte, *Cylindrocladium*, wolluis, taxuskever, bladluis,...).

© PCS

▲ Jaarlijks gebeuren efficiëntieproeven met nieuwe middelen tegen tripsen, wittevliegen of andere plagen

© PCS

▲ Spint blijft een steeds terugkerend thema in het onderzoeksprogramma

Proeven voor de teelt van knolbegonia

Het proefprogramma voor de teelt van knolbegonia handelt in hoofdzaak over bemesting. Hierbij gebeuren er proeven met alternatieve voorraadmeststoffen die fosfaten kunnen vrijstellen uit de bodem. Geen onderdeel van het proefprogramma, maar wel direct eraan gelinkt, zijn de demonstraties van het KNS-bemestingsstelsel, het stelsel dat via bemesting op basis van tussentijdse bodemstaalname(s) de methode zal worden van een gerichte bemesting in MAP IV. Deze demo's met 3 bemestingsvarianten zullen gedurende 2 proefjaren plaatsvinden op 2 bedrijven. Ze vormen een onderdeel van het ADLO-project 'KNS-systeem'. Uitvoerder is Dominique Van Haecke (PCS). Naast het thema bemesting kunnen alle telers die interesse hebben ons contacteren voor testen op hun bedrijf met de nieuw erkende herbiciden Matrigon en Safari. ■

© PCS

▲ Onkruidbestrijding blijft belangrijk item bij knolbegonia-onderzoek

Contactgegevens:

- voor de proeven: Marc Vissers, 09/353.94.85 of e-mail: marc.vissers@pcsierteelt.be
- voor de starters met biologische bestrijding of de Adviesdienst Gewasbescherming: Bart Haleydt, 09/353.94.77

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie, de Provincie Oost-Vlaanderen, de Provinciale Landbouwkamer, Boerenbond, het Algemeen Verbond van de Belgische Siertelers en Groenvoerziers, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.